

ZAKLJUČCI SA OKRUGLOG STOLA „ZADUŽBINE I FONDACIJE U CRNOJ GORI”

1. Na okruglom stolu „Zadužbine i fondacije u Crnoj Gori”, u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Univerziteta Donja Gorica, uzelo je učešća 14 referenata iz Crne Gore i susjednih zemalja.

2. Saopštenja koja su podnesena mogu se grupisati u nekoliko tematskih cjelina: Zaduzbine u Crnoj Gori; Zaklade u okruženju; Zaklade u zemljama Evropske unije; Analiza zakonskih rješenja; Predlozi de lege ferenda; Filantropija uopšte; Zaduzbine (građansko-pravni, krivično-pravni, istorijsko-pravni aspekt).

3. Saopštenja osvjetljavaju relativno širok i raznovrstan krug bitnih pitanja iz filantropije uopšte, konkretno zadužbinarstva i fondacija, u Crnoj Gori prvenstveno, a zatim u okruženju, sa bitnim priložima uspješnih legislacija u Evropi.

4. Pretenzija ovoga skupa je bila da osvjetli stanje, pravni, kulturološki i drugi aspekt ovog značajnog pitanja sa predlogom mjera koje treba preduzeti u cilju unapređenja.

5. Naučne ocjene ovih pitanja potvrđuju njihov značaj za opšti interes i državu.

6. Naučno osvjetljavanje ovih pitanja je potvrdilo da u posljednjim decenijama zadužbinarstvo i filantropija stagniraju i da je potrebno preduzeti hitne, prije svega, legislativne, kulturološke, populističke i druge akcije koje će ovo stanje znatno unaprijediti.

7. Jedan od praktičnih motiva publikovanja rezultata okruglog stola jeste osjećanje obaveze da se oduži dio duga prema velikim moralnim i patriotskim primjerima, prema zadužbinarima i njihovim visokim dometima društvene svijesti i najvećih društvenih vrijednosti. Slavni primjeri ne smiju biti zanemarivani ili zaboravljeni.

8. Naučno osvjetljavanje ovih pitanja sa dovoljnom rezervom argumenata i rezultati do kojih smo došli treba da opomenu, podstaknu i obavežu

sve relevantne društvene činioce i državnu vlast na akciju i promjenu prilično zanemarivanog stanja koje traje više decenija, uključujući i zakonodavne reforme.

9. Većinsko (gotovo jednoglasno) mišljenje učesnika je da, u skladu sa tradicijom, običajima i potrebama, Crna Gora pristupi izradi posebnog (specijalnog) Zakona o zadužbinama.

10. Novi crnogorski Zakon o zadužbinama treba da uvaži tradiciju, običaje i potrebe Crne Gore, dovodeći ih u harmoničan sklad sa odgovarajućim rješenjima iz zakonodavstva u okruženju i zakonodavstva država članica Evropske unije.

11. Preovlađujuće zadužbine u Zakonu treba da budu one čija je svrha opšte dobro, ali nikako ne treba zanemariti ni privatne, komercijalne, familijarne i druge zadužbine, propisujući za njih odgovarajuća (specifična) pravila.

12. Od nadležnih državnih tijela i organa, naučnih i drugih ustanova, civilnog sektora itd. traži se stalna promocija ideje zadužbinarstva i filantropije uopšte.

13. Od državnih vlasti se zahtijeva propisivanje olakšica za zadužbinare i filantropie uopšte, uzimajući u obzir praksu zemalja Evropske unije.

14. Crnogorska akademija nauka i umjetnosti će na organima i tijelima razmotriti mogućnost osnivanja fondacije (zadužbine) radi ostvarenja opšteg dobra (naučne i obrazovne svrhe).